

GERRIT RAREKWAST; ZIJN WERK, ZIJN LEVEN

Humoristische dialoog in één bedrijf

door

H. VAN DER ES

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **GERRIT RAREKWAST; ZIJN WERK, ZIJN LEVEN** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **H. VAN DER ES** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1998 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **2** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

Diepte-interview met kunstschilder Gerrit Rarekwast. Tijdens zijn interview laat hij zijn eerste zeven schilderijen zien.

PERSONEN:

ESPERANZA DE BOER - verslaggeefster. Esperanza neemt het interview af. Ze is een jonge, beetje verlegen dame, modern gekleed; ze heeft nog weinig ervaring in het vak en presenteert lichtelijk overdreven. Ze weet niet precies wat ze aan Gerrit heeft en raakt soms door zijn gedrag en antwoorden in verwarring.

GERRIT RAREKWAST - kunstschilder. Huisschilder die op latere leeftijd kunstschilder is geworden. Hij is van onbestemde leeftijd, eenvoudig maar artistiek gekleed, beetje wereldvreemd, maar heeft veel fantasie en kan zeer beeldend vertellen. Hij hoopt wat bekender te worden en is blij, dat hij in dit interview zijn boodschap kwijt kan.

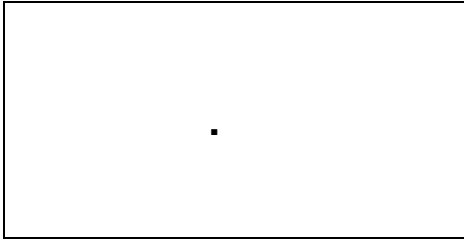
DECOR:

Het toneel is eenvoudig, maar smaakvol ingericht. Er staat een lage tafel, met daarop een kan met sinaasappelsap en twee glazen. Schuin daarachter staan aan weerskanten twee comfortabele, niet te lage stoelen. Tussen de stoelen is ongeveer drie meter ruimte. Tegen de achterwand, recht achter de tafel, staat het kunstwerk van Gerrit, op een eenvoudige ezel. Het is goed zichtbaar voor het publiek, maar wordt nu nog aan het oog onttrokken door twee gekleurde lakens over elkaar.

Het kunstwerk is een schilderij van minimaal 1.00 meter bij 1.50 meter. Er zit een strakke lijst omheen, in een niet te donkere kleur.

Zowel de voorkant (kant A) als de achterkant (kant B) van het kunstwerk is beschilderd. Ook heeft het schilderij geen duidelijke boven- of onderkant. Het schilderij is zo opgesteld, dat het tijdens de voorstelling met de hand gemakkelijk een kwart slag, en achterstevoren kan worden gedraaid. Kant A en kant B van het schilderij zien er sterk verkleind als volgt uit:

TEKENINGEN TOEVOEGEN UIT SCRIPT!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Kant A

Kant B

Het schilderij staat nu met kant A naar voren, liggend.

VERDERE BENODIGDHEDEN:

Een bril, een kleine verrekijker, een grote verrekijker.
Een in papier verpakte, kleine reproductie van het schilderij.
Al deze spullen staan in een tas klaar, naast de ezel.

Als het doek op gaat, blijft het toneel enkele seconden leeg. Dan komt Esperanza energiek op, en blijft midden voor op het toneel staan. Ze neemt eventueel applaus glimlachend in ontvangst.

ESPERANZA: Dag, dag en nog eens dag, lieve, lieve, lieve mensen. Van harte welkom bij deze unieke, bijzondere en interessante gebeurtenis. De gast die wij straks mogen begroeten, is namelijk een zeer markante persoonlijkheid. (*Gerrit steekt ondertussen zijn hoofd een paar keer om de hoek van de coulissen en wandelt dan aan de achterzijde rustig en onhoorbaar het toneel op. Daar blijft hij wat rond-scharrelen bij de ezel. Esperanza ziet hem niet*) En wat het nog boeiender maakt: het is een persoonlijkheid die ongetwijfeld bij u allen onbekend is, ik mag wel zeggen volslagen onbekend. Maar nog even en hij treedt uit de kille, donkere anonimiteit in de felle schijnwerpers van de publiciteit. (*Gerrit kijkt even onder het bovenste laken over de ezel; hij tilt het steeds verder op, totdat het over hem heen valt. Als een spook loopt hij langzaam rond en probeert met trage gebaren het laken van zich af te krijgen. Dat lukt niet. Esperanza merkt hier niets van*) Dit mag ik alvast verklappen: hij is kunstschilder en hij geeft straks bij ons zijn eerste serie van zeven schilderijen aan de openbaarheid prijs. Hij doet dat, door iets vertellen over het opmerkelijke verloop van zijn schilderscarrière tot nu toe. We zullen horen, hoe elk van de zeven kunstwerken daarin een eigen plaats heeft. Hij zei het vanmiddag als volgt tegen mij: "Al pratend komen mijn schilderijen vanzelf uit de verf...." (*Gerrit loopt achter de rug van Esperanza als een spook langzaam in haar richting. Esperanza merkt nog steeds niets*) Ontvangt u hem met een hartelijk applaus; hij heeft het verdiend. Daar komt hij: de binnenkort wereldberoemde kunstschilder Gerrit Rarekwast. (*ze draait zich met uitgestoken arm half om, ziet Gerrit in zijn spookgedaante staan en valt met een luide gil in haar stoel. Gerrit trekt nu resoluut het laken van zich af en gooit het weg. Dan stelt hij zich op voor zijn stoel, en laat zich voor de ogen van de verbaasde Esperanza ook met een luide kreet in zijn stoel vallen*)

GERRIT: Zo, die zit.

ESPERANZA (*zich herstellend*): Eh.. ja.. eh.. dag, dag en nog eens dag, beste, beste, beste meneer Rarekwast. Uw binnenkomst verraste mij een beetje.

GERRIT (*loopt naar voren, tegen de zaal*): Ze zegt meneer tegen mij! We zullen dit direct grondig aanpakken. Mijn achternaam past niet bij mijn imago van geniale kunstschilder. Ik luister alleen als ze Gerrit zegt.

ESPERANZA (*zenuwachtig en een beetje harder*): Eh.. dag, dag en nog

eens dag, beste, beste, beste Gerrit. Uw binnenkomst verraste mij een beetje.

GERRIT (*tegen de zaal, terwijl hij weer gaat zitten*): Ze is hardleers. Ik ben ook maar een eenvoudige boerenkwast. Ik luister alleen als ze jij en jou zegt.

ESPERANZA (*nog zenuwachtiger en nog harder*): Dag, dag en nog eens dag, beste, beste, beste Gerrit. Jouw binnenkomst verraste mij een beetje.

GERRIT (*fel*): Maar dat is je eigen schuld. Je zou mij sober aankondigen. Maar wat zegt mevrouw? (*op verheven toon*) "Maar nog even en hij treedt uit de kille, donkere anonimiteit in de felle schijnwerpers van de publiciteit". Fout, fout, fout. Want door zo'n bloemrijke zinsnede slaat de inspiratie van de kunstenaar op hol. Ik waggelde daar wat rond, verstrikt in een laken. Ik hoorde die prachtige volzin. (*plechtig*) En ik voelde mij opeens zelf... nee, ik WERD opeens zelf een kunstwerk onder een laken..... En toen heb ik mijzelf maar onthuld.

ESPERANZA (*bewonderend*): Maar dat is toch een prachtige symbolische manier om naar buiten te treden, meneer.. eh..

Gerrit? De kunstenaar die zichzelf als een kunstwerk onthult. Trouwens wanneer is dat begonnen met die inspiratie? Was die altijd al zo licht ontvlambaar?

GERRIT (*beslist*): Nee, ik was een huisschilder, een nuchtere vakman. En licht ontvlambaar was alleen de terpentijn. Maar geleidelijk begonnen de witte, groene en bruine kozijntjes mij de keel uit te hangen. Toen heb ik in één keer de kwast omgegooid. Dus kreeg het eerstvolgende kozijn een bloemetjesmotief in zachte aquareltinten. Helaas, niet watervast. En een daklijst werd een panoramisch, expressionistisch vergezicht in olieverf. Maar ook daar zat mijn doelgroep niet op te wachten. (*dramatisch*) Intussen had de creatieve inspiratie mij volledig in haar greep. Ik kon niet meer terug.

ESPERANZA (*vol spanning*): Je kon niet meer terug..... en toen?

GERRIT (*bevlogen*): Toen ben ik de weg gegaan, die elke beginnende kunstschilder moet gaan. Nog een paar maanden heb ik de meest kunstzinnige kozijnschilderingen gemaakt, niet meer aan huis, maar in mijn atelier. Op zekere dag had ik weer een kozijn af. Het was mooi. En toch miste ik iets. Wat zeg ik? Ik miste alles! Mijn kozijnschilderijen waren niets, je keek er zo doorheen. Waar was het hart van de zaak, de kern, de ruimte, de diepte, de inhoud? Mijn vrouw kwam binnen met een kopje koffie. Ze gaf het mij aan, midden door mijn kozijnschilderij. (*in trance*) En toen vielen mij de schellen van de ogen. Wat ik deed was schilderen op het randje, rommelen in de marge. Mijn geschilderde kozijnen waren randverschijnselen, die uitzicht gaven op

de grote leegte in het midden. Ter plekke bedacht ik de titel voor dit lege schilderij (*spreidt langzaam de handen in de lucht*) 'En dan is er koffie...'

ESPERANZA (*staart naar Gerrits handen. Dan opeens geschrokken, terwijl ze hem een glaasje sinaasappelsap inschenkt*): O.. eh.. sorry, is sju ook goed?

GERRIT (*terwijl hij gedachteloos het glaasje aanneemt*): 'En dan is er sju?!...' (*slaat het glaasje achterover en kijkt er nadenkend naar*) 'En dan is er sju...' (*houdt het glas op de kop*) Geen gek idee voor een titel; de leegte wordt nog tastbaarder. (*zet glas weer neer*) 'En dan is er sju...'

ESPERANZA: O, maar er is meer hoor. (*schenkt het glas van Gerrit weer vol*)

GERRIT: (*vol vuur*): Dat dacht ik ook: er is meer. Toen bleek, hoe groen ik nog was, hoe oudhollands groen. Want er WAS meer! In de eerste de beste hobbyzaak onthulden ze mij het grote geheim. Kozijnen waren niet meer nodig. Een eenvoudig raamwerkje was voldoende. En het gat in het midden moest ik dempen met linnen, strak gespannen schilderslinnen. Doek, noemden ze dat. Weer terug in mijn atelier onderging ik de metamorfose. Van een saaie groene rups op een takje, werd ik een kleurige, fladderende vlinder; ik had de ruimte. Mijn eerste drie schilderijen op linnen mislukten. Maar toen mijn vrouw begreep, dat ze de koffie niet meer door het schilderij moest aangeven, ging het gelijk een stuk beter. Ik was kunstschilder....

ESPERANZA: Prachtig, Gerrit. Je was kunstschilder en je schilderde kunst....

GERRIT (*beschaamd*): Ja, kunst. Kunstschaatsen, kunstheupen, kunstgebitten en andere kunstvoorwerpen. Met open ogen tuinde ik erin. Ik wist niet beter. Zo ontstond mijn eerste stilleven. 'Kunstgebit in glazen kommetje op aanrecht met borsteltje ernaast'. Het was niet slecht. Mijn vrouw zei nog: "Net echt". "Ja", zei ik toen, "Dat heb je met kunstgebitten". Kort daarna bezocht ik voor het eerst in mijn leven een museum. De tweede laag schellen viel mij van de ogen. Wat ik zag, verbijsterde mij. Een kunstschilder schildert namelijk geen kunstvoorwerpen. Nee, hij schildert alle rotzooi die op de wereld voorkomt en hangt het te kijk op exposities. En dan komt Jan Publiek en zegt: "Wat een rotzooi". Of "Wat een gekunsteld stukje kitsch". Of "Wat een kitscherig stukje kunst". Of "Wat een kunstig in elkaar geknutseld gekunsteld kitscherig stukje kitschkunst".

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto